

Mik

Een speelse letter- en leesontdekking voor groep 2

www.mikopmik.nl

xpert
van experts voor experts

MIK in een notendop

- Basismateriaal ontwikkeld door leerkracht groep 1-2
- In taalzwak gebied
- Bedoeld voor kinderen groep 2
- Programma bestaat uit (max.) 36 weken
- Twee korte lesjes per week (2 x 15 minuten)

Mik in een notendop

- In totaal worden 15 letters op een speelse manier aangeleerd. De letters zijn zo geselecteerd dat ze geen verwarring op kunnen leveren en ze goed onthouden kunnen worden.
  - De ‘b’ wordt aangeleerd, dus niet de ‘d’,
  - De ‘m’ wordt aangeleerd vanwege de verlengde klankwaarde. Dit maakt het gemakkelijker om de letter aan te leren en hiermee zingend te lezen
- De letters worden direct geordend naar klankfamilie: medeklinker, korte klank, lange klank. In groep 2 worden de tweetekenklanken niet aangeboden. Zie voorbeeld klankletterbord (optioneel).

Mik in een notendop

- Rondom elke letter zijn er 4 lessen. De eerste les is altijd een voorleesverhaal over belevenissen van Mik en zijn buurmeisje Roos.
- Er zijn ook herhalings- en observatielessen. Op grond hiervan differentiatie
- De kinderen vinden de lesjes van Mik erg leuk.

Mik in een notendop

- Voor zwakke leerlingen extra programma (spelvorm). Een keer per week 10 minuten
- Voor vaardige leerlingen: leesclubs. Een keer per week 10 minuten
- Resultaten erg goed: zie volgende sheets

Resultaten zijn erg goed

Synthesetoets Aarnoutse groep 2 okt. 2013 (27 leerlingen):

7% A

40% D

Synthesetoets groep 2 mei 2013: (27 leerlingen):

62 % A

0 % D

Resultaten

Synthesetoets Aarnoutse groep 2 okt. 2013 (27 leerlingen, zie sheet 5):

7% A

40% D

Synthesetoets groep 2 mei 2013: (27 leerlingen, zie sheet 6):

62 % A

0 % D

Random elke letter vier lesjes

- Les 1:
  - Verhaal wordt voorgelezen
  - Letter wordt aangeboden
  - Klankgebaar aangeleerd
- Les 2 en 3: speelse geletterde activiteiten
- Les 4: schrijven van de letter werkblad of grote materialen (stoplichtletteraanpak) of stempelen
- Suggesties voor hoekenwerk

Roos een leesbril?

VERHAAL BIJ WEEK 3 LES 5

Roos een leesbril?

Het is woensdagochtend. Mik belt bij Roos aan. Op zijn neus heeft hij een grote zonnebril. Een bril met spiegelende glazen. Mik leunt stoer tegen de deurpost. Wat zal die Roos wel niet zeggen van zijn moole,

Wie is dat? Dat is niet de moeder van Roos, maar ze lijkt er wel een beetje op. Mik kijkt om zich heen. Ik heb toch niet bij de verkeerde deur aangebeld?, denkt hij. 'Hallo', zegt de mevrouw met een Evev stem. 'Jij bent zeker Mik. Ik ben Lies, de oma van Roos. Ik logeer hier een paar dagen.' Mik zet

zijn zonnebril af en knikt een beetje bedeeld. 'Ik zal Roos roepen. Kom maar even binnen', zegt de oma van Roos. Roos komt al van de trap af. 'Hey, wat een mooie bril heb jij', zegt Roos. 'Stoer he?', zegt Mik. 'En jouw bril?' Roos kijkt verbaasd. 'We maken toch een brillenwinkel in de klas en iedereen mag iets meenemen', vertelt Mik. Roos bijt op haar lip. Vergeten, dankt ze. Oma Lies is naar de huiskamer gelopen en roept naar Roos: 'Denk je eraan dat je meteen naar huis komt. Ik moet naar de opticien.

grote-mensen-bril? Hij heeft een glimlach van oor tot oor als de deur opengaat. Huh?

Naar de brillenwinkel. De opticien meet mijn ogen op en dan krijg ik misschien wel

oo

Pagina uit handleiding

Week 4 les 8 Een 'm' en een 'oo' doosje

oo

LEERDOEL LES 8

- De kinderen kunnen de begriplink van de /m/ en de /oo/ in woorden onderscheiden
- De kinderen kunnen het gebaar bij de begriplink maken
- De kinderen leren hoe ze de letter 'oo' kunnen schrijven (of stampelen)

VOORBEREIDING LES 8

- Op een doosje de letter 'm' plakken en op een ander doosje de letter 'oo' plakken

TOETSEN LES 8

Geen.

MATERIALEN LES 8

1. Twee doosjes met op het ene doosje de letter 'm' en op het andere de letter 'oo'
2. 15-20 kraaltjes
3. Stampeldoos
4. Kopieerblad 1 en 2 met de letter 'oo' voor in de schrijfhoek.

ACTIES DEZE WEEK

Herhaal de klinkgebaarfilmpjes van de aangeboden letters. Oefen de gebaren met de kinderen.

GROEP 1-2 COMBINATIE

U kunt de kinderen van groep 2 in de kleine kring nemen tijdens het zelfstandig werken (spelwekkie). Groep 1 leerlingen die belangstelling hebben kunnen aansluiten bij de les.

LES 8 EEN 'M' EN EEN 'OO' DOOSJE

Tijdsduur: 15 minuten

Organisatie: kringvorm en in tweetallen

Doel op kindniveau:

Vertel de kinderen dat ze vandaag gaan ontdekken of een woord met een /m/ of met een /oo/ begint.

Als je laat schrijven... dan direct goede schrijfwijze aanbieden

Werkblad 1 bij week 4, les 8

oo

Schrijven van de letter oo

oo

WERKBLAD WK 4

En/of laten stempelen

Werkblad 2 bij week 4, les 8

oo

Stempelen van de letter oo

Stempel de oo in iedere ovaal en maak er met stiften een gezichtje van.

WERKBLAD WK 4

Suggesties voor hoeken

Speelhoek week 3
de brillenhoek (2 kinderen)

oo

Speelhoek: de brillenhoek (2 kinderen)

Leerdoel speelhoek

Foneem-klank koppeling, letterkennis: stampelen van de letter 'oo', fijne motoriek, samen een rollenspel spelen.

Benodigheden:

Benodigheden voor de speelhoek:

- Verschillende oude brillen voor de brillenwinkel (zonnebrillen, leesbrillen, gewone brillen, eventueel ook skibrillen, duikbrillen)
- Spiegel
- Stempel van de letter "oo"
- Een stempellussen

Brillenhoek:

De kinderen spelen de onderzoeksituatie bij de opticien na. Het onderstaande zou een mogelijk scenario kunnen zijn.

Eén kind gaat zitten op een stoel en kijkt door een plaat met gaten naar een plaat op de wand.
Op de plaat staan picto's en enkele letters.

De opticien vraagt bijvoorbeeld:

- 'Wat ziet u op de bovenste rij?'
- 'Wat ziet u op de tweede rij?'
- 'Wat ziet u op de derde rij?'

De opticien sluit bijvoorbeeld af met: 'Oo, ik weet genoeg.' Op een blaadje stempelt hij de oo en geeft het aan de klant.

De opticien helpt de klant met het uitzoeken van een bril. Samen gaan ze brillen proberen. De klant maakt een keuze en zegt bijvoorbeeld: 'Ooo deze vind ik mooi.' Ze geven elkaar een hand en wisselen van rol.

SPEELHOEK WK 3

Klankgebaren bij Mik

Toelichting op de klankgebaren

- Bij elke letter die in Mik aangeboden wordt, is een klankletterfilmpje gemaakt.
- Het gebaar wordt uitgebeeld door een kind. Het kind zit in de rol van leerkracht en doet het gebaar in spiegelbeeld voor.
- De klankgebaren zijn ontleend aan Jose Schraven (ZLKLS en **STAAL**). Kenmerk: gebaar ondersteunt de schrijfwijze.

Letterbingo Mik met visspel

www.mikopmmik.nl

- Gebruikers van Mik krijgen een inlogcode
- Op de website staan de klankgebaarfilmpjes en powerpointpresentaties. Ook krijgen suggesties vanuit de praktijk hier een plek.

MIK!

Een speelse letter- en
leesontdekking voor het
jonge kind

INLOGGEN

else aanpak voor beginnende geletterdheid in groep 2. Xperto
ort een lessenspakket uit met bijbehorende materialen, waarmee
n groep 2 en de kinderen uit groep 1 die daar al aan toe zijn, op
e, speelse manier letterkennis verwerven die ze ook echt
kunnen zetten. Het lessenspakket is ontwikkeld in de praktijk van
en taalarm gebied.

het pakket vraagt slechts weinig tijd, de resultaten zijn zeer
nderen lezen aan het eind van groep 2 allemaal tenminste
i-k-m niveau, maar belangrijker nog: de kinderen vinden deze
MIK! het leukst van de hele week.

N.B. MIK sluit goed aan op de principes die gehanteerd worden in
scholingsprogramma 'letters in groep 2? En welke dan (niet)?'.

In een van de volgende nieuwsbrieven zullen we de ervaringen van de scholen
met MIK! met u delen. Wilt u nu alvast informatie over MIK!. Neem dan contact
op met Tjalling Brouwer:

☎ +31 6 273 594 28

✉ tjalling@xperto.nl

Ordenen van de letters naar klankfamilies (optioneel)

- Als je een klankletterbord hebt, kun je de letter die aangeboden wordt, direct ordenen naar klank. (Magneetletters)

korte klank

--	--	--	--	--

lange klank

--	--	--	--

medeklinker

tweetekenklank

Ordenen van de letters naar klankfamilies (optioneel)

- Desgewenst kun je deze systematiek doorzetten naar groep 3.

— korte klank

Five empty boxes for writing short vowels.

— lange klank

Four empty boxes for writing long vowels.

< medeklinker

Two columns of five empty boxes each for writing medial vowels.

|| tweetekenklank

Two columns of three empty boxes each for writing digraphs.

<</<<< speciale medeklinker

Two columns of two empty boxes each for writing special medial vowels.

||| drietekenklank

Three empty boxes for writing triplets.

|||| viertekenklank

Three empty boxes for writing quadruplets, with the last one being dashed.

Mik, ...

- is themavrij. Letter staat voorop binnen betekenisvolle activiteiten.

Ervaring: eigenlijk altijd goed te koppelen aan eigen thema van dat moment.

- Doordat letters in bewuste volgorde worden aangeboden, leren de kinderen niet alleen letters, maar ontdekken ze dat ze daarmee ook al enkele woorden kunnen lezen (functioneel)

Mik, ...

- is bedoeld voor oudste kleuters (en jongste kleuters die daar aan toe zijn)

Uitgangspunt:

- niet te snel letters inzetten, eerst werken aan auditieve basis:
- bij jongste kleuters vooral inzetten op fonemisch bewustzijn, de auditieve basis
- als auditieve basis er is, dan er pas letters (tekens) aan koppelen:klank-tekenkoppeling
- Multisensoriële aanpak: niet alleen visueel (letters), ook auditief (klank), ook tactiel (klankgebaren, motorische letteractiviteiten)

Mik, ...

- Kan naast of in plaats van geletterde activiteiten uit kleutermethodes ingezet worden
- Sluit aan bij actuele inzichten methodes aanvankelijk lezen (letter centraal)
- Sluit goed aan op de spelling in de meeste actuele methodes, bijvoorbeeld STAAL en Taal Actief (indeling klankfamilies)

Mik, ...

- Biedt de kinderen een speelse letter- en leesontdekking
- Geeft kinderen een goede leesstart in groep 3, waardoor er minder uitvallers zijn
- ... vinden de kinderen de leukste activiteit van de week.

Alvast bestellen?

- Download het bestelformulier op

<http://www.xperto.nl/in-de-etalage/>